Institutionen för ämnesdidaktik

Stockholms universitet

Utbildningsplan

för

Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och med inriktning mot arbete i gymnasieskolan
Teacher Education Programme for Secondary School and Upper Secondary School

330.0 Högskolepoäng
330.0 ECTS credits

Programkod:	LSDIY
Gäller från:	HT 2014
Fastställd:	2011-03-09
Ändrad:	2014-02-19
Värdinstitution:	Institutionen för ämnesdidaktik

Beslut

Denna utbildningsplan är fastställd av Samordningsgruppen för lärarutbildningarna vid Stockholms universitet 2014-02-19.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till programmet

Engelska B/Engelska 6 och Samhällskunskap A/ Samhällskunskap 1b

Därutöver finns ytterligare behörighetskrav för följande undervisningsämnen:
Historia: Historia A/Historia 1b
Religionskunskap: Historia A/Historia 1b
Geografi: Matematik B/Matematik 2a eller 2b eller 2c
Moderna språk: Aktuellt språk, steg 3, undantag Italienska, steg 2
Modersmål: Finska, Modersmål B/Finska, Modersmål 2 eller motsvarande kunskaper
Samhällskunskap: Matematik B/Matematik 2a eller 2b eller 2c, Samhällskunskap B/Samhällskunskap 2
Matematik: Matematik D/Matematik 4

Programmets uppläggning

Ämneslärarexamen ges med två inriktningar. Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 270 högskolepoäng.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300 eller, när så krävs, 330 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng och ämnesstudier i tre undervisningsämnen.

När två av undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik ingår i utbildningen omfattar examen ämnesstudier endast i dessa två undervisningsämnen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta

minst en fördjupning om 90 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde. För varje övrigt i examen ingående ämne krävs minst 45 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 90 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. (Högskoleförordningen, bilaga 2).

Ämnesdidaktik ska ingå med 15 hp inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och ingå i de tre ämnena med 7,5 hp i det första ämnet och med 7,5 hp fördelat på de två övriga ämnena. I en tvåämneskombination ska ingå 7,5 hp ämnesdidaktik i vartdera ämnet.

För ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 225 eller, när så krävs, 255 högskolepoäng och omfatta ämnesstudier i två undervisningsämnen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 120 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. (Högskoleförordningen, bilaga 2). Ämnesdidaktik ska ingå med 15 hp inom den utbildningsvetenskapliga kärnan samt ingå i ämnena med 7,5 hp i vartdera ämnet.

Självständigt arbete
Studenter med inriktning mot ämneslärarexamen för grundskolan årskurs 7-9 och gymnasieskolan genomför två arbeten om vardera 15 hp. Ett av de två arbetena ska ha ämnesdidaktisk inriktning.

Ämnen
Följande ämnen erbjuds med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9:
Svenska
Svenska som andraspråk
Engelska
Finska (modersmål)
Spanska
Historia
Religionskunskap
Samhällskunskap
Geografi
Matematik

Följande ämnen erbjuds med inriktning mot arbete i gymnasieskolan:
Svenska
Svenska som andraspråk
Engelska
Franska
Tyska
Spanska
Portugisiska
Italienska
Historia
Religionskunskap
Samhällskunskap
Geografi
Matematik

Av Högskoleförordningen (SFS 2010:544) framgår vilka ämnen som får kombineras i en ämneslärarexamen.

Mål
Utöver de allmänna målen i 1 kap. 9§ i högskolelagen gäller högskoleförordningens mål enligt nedan:

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9 och mot gymnasieskolan (SFS 2013:1118)

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse
För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten
- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuell forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också
– visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogiskdidaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdighet och förmåga
För ämneslärarexamen ska studenten
- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta tillvara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
– visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
För ämneslärarexamen ska studenten
- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Kurser
Följande kurser ingår i ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9:

Ämne 1, ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständigt arbete (1-90 hp, varav 61-90, AN)
Ämne 2 och Ämne 3, ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständigt arbete (1-90 hp)
För tvåämneskombinationen svenska och samhällskunskap: ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständigt arbete (1-90 hp) i respektive ämne (varav 61-90 i ämne 1, AN).

VFU I, 6,5 hp, GN
VFU II, 7,5 hp, GN
VFU III, 16 hp, AN

Utbildningsvetenskaplig kärna:
Utbildningens historia och plats i samhället, 5 hp, GN
Framträdande och retorik, 3,5 hp, GN
Teorier om lärande och individens utveckling, 7,5 hp, GN
Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning I, 7,5 hp, GN
Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning II, 7,5 hp, AN
Sociala relationer i skolan, 7,5 hp, GN
Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik, 7,5 hp, GN
Specialpedagogik, 7,5 hp, GN
Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp, GN
Utvärdering och utvecklingsarbete i undervisning och skola, 4 hp, AN

Då en rad ämnen kan kombineras visas ej samtliga kursnamn i denna översikt.

Följande kurser ingår i ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan:
Ämne 1, ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständigt arbete (1-120 hp, varav 91-120, AN)
Ämne 2, ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständigt arbete (1-90 hp)
För ämneskombinationen svenska och samhällskunskap: ämnes- och ämnesdidaktiska studier, inklusive självständig arbete (1-120 hp) i respektive ämne (varav 91-120 i ämne 1, AN).

VFU I, 6,5 hp, GN
VFU II, 7,5 hp, GN
VFU III, 16 hp, AN

Utbildningsvetenskaplig kärna:
Utbildningens historia och plats i samhället, 5 hp, GN
Framträdande och retorik, 3,5 hp, GN
Teorier om lärande och individens utveckling, 7,5 hp, GN
Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning I, 7,5 hp, GN
Ämnesdidaktik, läroplansteori, betyg och bedömning II, 7,5 hp, AN
Sociala relationer i skolan, 7,5 hp, GN
Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik, 7,5 hp, GN
Specialpedagogik, 7,5 hp, GN
Juridik och etik i skolans värld, 2,5 hp, GN
Utvärdering och utvecklingsarbete i undervisning och skola, 4 hp, AN

Då en rad ämnen kan kombineras visas ej samtliga kursnamn i denna översikt.

Examen

Utbildningen leder till en ämneslärarexamen på avancerad nivå. Av examensbeviset framgår vilken inriktning och vilka kurser som studenten har fullgjort.

Övrigt

I programmet ingår förkunskapskrav för olika kurser, vilket innebär att studenten måste ha fullgjort en viss omfattning av sina studier för att fortsätta på efterföljande kurser.

Tröskelregler
För att påbörja VFU III, 16 hp, krävs att studenten med inriktning mot årskurs 7-9
- genomfört VFU I, 6,5 hp och VFU II, 7,5 hp med godkänt resultat,
- genomfört minst 40 hp av den utbildningsvetenskapliga kärnan med godkänt resultat,
- genomfört 60 hp av ämne 1 med godkänt resultat, samt
- genomfört 30 hp av vartdera ämne 2 och ämne 3, alternativt 60 hp av ämne 2 (svenska/samhällskunskap), med godkänt resultat.

För att påbörja VFU III, 16 hp, krävs att studenten med inriktning mot gymnasieskolan

- genomfört VFU I, 6,5 hp och VFU II, 7,5 hp med godkänt resultat,
- genomfört minst 40 hp av den utbildningsvetenskapliga kärnan med godkänt resultat,
- genomfört 90 hp av ämne 1 med godkänt resultat, samt
- genomfört 60 hp av ämne 2, alternativt 90 hp av ämne 2 (svenska/samhällskunskap) med godkänt resultat.

Dispens från ovanstående tröskelregler kan medges om särskilda skäl föreligger. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen vid programmets värdinstitution.

När utbildningsplanen är upphävd har studenten rätt att slutföra sin utbildning enligt föreliggande utbildningsplan under en avvecklingsperiod som omfattar programmets nominella löptid plus två år. Under denna period gäller i första hand de begränsningar som anges i kursplanerna för de i utbildningen ingående kurserna, i andra hand erbjuds likvärdig utbildning.

För att få möjlighet att genomföra verksamhetsförlagd utbildning (VFU) måste varje lärarstudent begära ett registerutdrag från polismyndighet, detta enligt riksdagsbeslut (SFS 2008:53).